

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 26 / 94 van 15 december 1994

O. ref. : A / 94 / 023

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot verlening van vrijstelling aan de kinderbijslagfondsen bedoeld in de artikels 19, 31, 32 en 33 van de gecoördineerde wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers van het ambtshalve meedelen aan de begunstigden van de genoemde gecoördineerde wetten van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarop men zich baseerde voor het bepalen of evalueren van hun rechten.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op artikel 20, paragraaf 1, 1°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

Gelet op artikel 90 van dezelfde wet, gewijzigd door artikel 130 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Sociale Zaken d.d. 10 novembre 1994;

Gelet op het verslag voorgesteld door dhr. F. RINGELHEIM;

Brengt op 15 december 1994 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

Het ontwerp van koninklijk besluit dat de Commissie voor advies wordt voorgelegd heeft tot doel de instellingen voor kinderbijslag voor werknemers vrij te stellen van de verplichting bepaald in artikel 20, 1, 1° van de wet van 15 januari 1990 om ambtshalve de begunstigen van kinderbijslag de sociale gegevens van persoonlijke aard mee te delen waarop de genoemde instellingen zich hebben gebaseerd voor het bepalen of evalueren van hun rechten.

De door het ontwerp beoogde vrijstelling wordt gemotiveerd door de onmogelijkheid waarin de verschillende kinderbijslagfondsen verkeren om thans de individuele kennisgevingen uit te voeren van de gegevens voorzien in artikel 20.

Zij is gebaseerd op de bepalingen van het nieuwe artikel 90 van de wet van 15 januari 1990. De vrijstelling wordt toegekend voor een periode van twee jaar vanaf de datum van ondertekening van het besluit.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

---

1. De toepasselijke wettelijke bepalingen

Krachtens artikel 20, 1, 1°, lid 1 van de wet van 15 januari 1990, zijn de instellingen van sociale zekerheid er ambtshalve toe gehouden de gerechtigden op sociale zekerheid of hen die er aanspraak op maken of hun wettelijke vertegenwoordigers, de sociale gegevens van persoonlijke aard mee te delen waarop zij zich hebben gesteund bij de bepaling of de beoordeling van hun rechten. Deze mededeling geschiedt uiterlijk op het ogenblik van de kennisgeving van de beslissing.

Artikel 90 van de wet van 15 januari 1990, gewijzigd door de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, bepaalt dat de Koning, gedurende een periode van drie jaar, die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de wet, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vrijstelling kan verlenen van de verplichtingen bedoeld in artikel 20, aan deze of gene tak van de sociale zekerheid die zijn onmogelijkheid om deze verplichtingen na te leven bewijst, tijdens een periode waarvan Hij de duur vaststelt, zonder dat deze duur twee jaar mag overschrijden te rekenen van de datum van dat besluit.

De nieuwe bepaling van artikel 90 stelde een einde aan de dubbelzinnigheid die voortvloeide uit de formulering van het vroegere artikel 90 wat betreft de precieze bepaling van de duur van de periode tijdens welke een vrijstelling kon worden toegekend.

Uit de artikelen 5 en 6 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1990 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de artikelen 20 en 90 van de wet van 15 januari 1990 volgt dat deze laatste in werking zijn getreden op de eerste dag van de maand volgend op die gedurende welke de Voorzitter en de leden van het Toezichtscomité en de Voorzitter en de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in functie zijn getreden, te weten op 1 januari 1992.

Aangezien een koninklijk besluit tot verlening van vrijstelling van de verplichtingen bedoeld in artikel 20 slechts kan worden uitgevaardigd voor een periode van 3 jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet, moet dit besluit bijgevolg absoluut worden uitgevaardigd vóór 1 januari 1995. Dit koninklijk besluit heeft dus een spoedeisend karakter.

2. Rechtvaardiging van het ontwerp van koninklijk besluit

2.1. Artikel 90 stelt dat de vrijstelling kan worden verleend aan een instelling of een tak van de sociale zekerheid die zijn onmogelijkheid om de verplichtingen bedoeld in artikel 20 na te leven bewijst.

Deze onmogelijkheid vormt een praktisch probleem dat de Commissie concreet moet beoordelen.

In de brief d.d. 10 november 1994 waarin door de Minister van Sociale Zaken om advies wordt gevraagd, wordt de onmogelijkheid bewezen voor de verschillende kinderbijslagfondsen om onmiddellijk de verplichtingen bedoeld in artikel 20 uit te voeren. Volgende bedenkingen worden naar voren geschoven :

2.2. De Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers heeft een onderzoek uitgevoerd om na te gaan of het voor de verschillende kinderbijslagfondsen technisch en materieel mogelijk is om de bedoelde verplichtingen te vervullen. Een dossier dat de elementen van dit onderzoek bevat, is bij de adviesaanvraag gevoegd. Het onderzoek werd uitgevoerd in het kader van een werkgroep "juridische aspecten" opgericht binnen het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, met het oog op de studie van de toepassingsvoorwaarden van de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 en vooral van de verplichtingen van artikel 20.

2.3. De Minister benadrukt dat, volgens het onderzoek, 21 op 33 kinderbijslagfondsen vanaf het begin van het vierde trimester van 1995 zouden kunnen tegemoet komen aan de verplichting bedoeld in artikel 20, 1, 1° van de wet van 15 januari 1990. Deze fondsen ontvangen 53% van de massa van de rechthebbenden van dit stelsel. Het percentage gaat tot 76% op het begin van het boekjaar 1976 naar een volledige motivering in januari 1997.

2.4. In zijn taak van Kinderbijslagfonds, komt de Rijksdienst tussen ten gunste van 186.581 rechthebbenden. Door de diversiteit van de betrokken bevolking, de last van het aanvullend stelsel, de toestand van haar informatiedragers die zich nog steeds in een ontwikkelingsfase bevinden, en de aanneming van nieuwe opdrachten betreffende meer dan 70.000 rechthebbenden die vallen onder de Gemeenschappen zal de instelling niet aan de wettelijke voorschriften tegemoet kunnen komen vóór het einde van het boekjaar 1996.

2.5. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (R.S.Z.P.P.O.) van zijn kant heeft, in zijn hoedanigheid van organisme dat instaat voor de verdeling van de kinderbijslag, beslist om over te gaan tot de toepassing van een nieuwe informaticatoepassing die niet operationeel zou kunnen zijn vóór begin 1996.

2.6. De variatie van de door de kinderbijslagfondsen gevraagde termijnen vindt zijn grondslag in de mate waarin zij verwickeld zijn in een sociaal geheel (sociaal secretariaat, sociale verzekeringskas,...) en de mate waarin hun informaticasysteem geïntegreerd is in de andere sectoren van dit geheel.

2.7. Voor het merendeel van de fondsen is het enkel mogelijk om door middel van de informatica tegemoet te komen aan de wettelijke verplichting, die zo'n 1.100.000 gezinnen aanbelangt en de verzending van 1.315.977 bijkomende brieven per jaar vereist.

2.8. De te voeren operatie is verspreid over 93 verdeelpunten van de kinderbijslag. Elke verdeeldienst moet zich tot een functionele analyse lenen van haar informaticastructuur, tot een wijziging van de verwante programma's en tot de ontwikkeling van de gepaste routine. De verscheidenheid van de gegevens die dienen verspreid verhoogt de complexiteit en de omvang van de nieuwe opdracht, die in geen geval de dienst kinderbijslag zelf, waarop de geplande zware lasten inzake informatica zwaar blijven wegen, mag hinderen.

2.9. Bovendien vereist het gebruik van informaticamiddelen die zijn aangepast aan de motiveringsplicht van de beslissingen vanwege het personeel dat belast is met de betalingen een specifieke technische vorming die niet mag drukken op de stiptheid van de betaling van de kinderbijslag. Tenslotte vermeldt de Minister dat de verschillende praktische problemen die zonet werden aangehaald, meespelen in een juridische context die op zijn minst in beweging is, wegens de overlappings van de wet van 15 januari 1990 met de wetgevingen betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (wet van 29 juli 1991), tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer (wet van 8 december 1992) en betreffende de openbaarheid van bestuur (wet van 11 april 1994). Er dringt zich dus een coördinatie en een harmonisering van deze wetgevingen op.

III. CONCLUSIES :

De ratio legis van artikel 90 van de wet van 15 januari 1990 bestaat erin de goedkeuring van overgangsbepalingen mogelijk te maken om instellingen die daarvan de noodzaak rechtvaardigen, de nodige tijd toe te kennen om hun administratieve structuren, hun informaticamiddelen en hun werkwijzen aan te passen aan de nieuwe verplichtingen die de wet van 15 januari 1990 creëert en inzonderheid uit de verplichting beoogd door artikel 20.

De onmogelijkheid van een instelling of een tak om aan deze nieuwe verplichtingen tegemoet te komen dient geanalyseerd, en dit niet op abstracte wijze, maar rekening houdend met de reële moeilijkheden waarmee de betrokken instellingen zich geconfronteerd zien.

De overgangsbepalingen die worden genomen op basis van artikel 90 hebben geen invloed op de door de wet erkende rechten van de sociaal verzekerden, maar stellen een termijn vast die de in werkingstelling van de voorwaarden van hun toepassing mogelijk maken.

Het spreekt vanzelf dat de toepassing van de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 fundamenteel verbonden is met de informatisering van de instellingen van sociale zekerheid en hun geleidelijke integratie in het net van de sociale zekerheid dat wordt beheerd door de Kruispuntbank.

De rechtvaardigingen van de vrijstelling voorzien door het ontwerp van koninklijk besluit dat hier werd onderzocht lijken ernstig en rechtmatig. Zij stemmen overeen met de bedoeling van de wetgever, bedoeling die duidelijk blijkt uit de voorbereidende werken van de wet van 15 januari 1990. Het commentaar betreffende artikel 90 van de wet is daaromtrent duidelijk : "Wegens de graad van relatieve informatisering van sommige instellingen of gelet op de modaliteiten voor de opname van de informatie in de gegevensbanken, kunnen deze instellingen immers in de onmogelijkheid verkeren, die ze dan wel moeten bewijzen, namelijk de verplichtingen na te leven wat betreft de mededeling van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarop zij zich gesteund hebben voor de beoordeling van de rechten van de sociaal verzekerden" (Kamer 899/1-88/89, p. 60).

Uit het onderzoek dat de R.K.W. liet uitvoeren, blijkt dat het voor de kinderbijslagfondsen feitelijk onmogelijk is om de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 20 dadelijk uit te voeren.

De in het ontwerp van koninklijk besluit voorziene vrijstelling is bijgevolg gerechtvaardigd.

De vrijstelling wordt toegekend voor een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum van ondertekening van het besluit, wat in overeenstemming is met de bepaling van artikel 90.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter

J. PAUL.

P. THOMAS.